

ئەو ترسەى میدیای كوردی دروستى كردووە ترسە لە دیموكراسیەت ، یان لاوازیە لە دیموكراسیەتدا ؟

محمد حسین

muhemedhusen@yahoo.com

هەموو كەس مافی ئاگاداریون و زانینی هەیه لەبارەى ئەو پێشەات و ڕوداوانەى پەيوەندى بەزىانیە وهههیه ، هیچ پاساوو بیانویەكیش باى ئەو نیه ئەم مافەى لەپێناودا فەرامۆشكریٲ ، بۆئەوێ ئەم مافەیش پارێزراو وفەراهەمكراو بیٲ ئازادى ڕادەرپرین پێویستە ، بەبى فەزایەكى ئازادیش بۆ كەناله میدیاییهكان و میدیاكاران ئەم ئازادیه ناتوانیٲ بژى .

گەر ئەو پەراویزە ئازدەى میدیاكارە بوێرەكانى كوردستان دروستیان كردووە لەم وڵاتەدا نەبوايه ، هیچ شتیك نەبوو پینهو پەرۆى دیموكراسیەتە كۆلەوارەكەى پى بكریٲ ، هیچ ئەگەرێك نیه بۆهەر كەسیكى

گەشبین بیهویٲ ئومیدی خۆى لەسەر بینا بگات ، ئەگەر چى ئەم بوارەیش بە شوێنەوارە یاساییهكانى بەعس و دەیان گرتى تر مینرێژكراوه ، كەچى تەنها رویهكى جوان بووه لە ئەزمونی حوكمرانى هەریمی كوردستاندا ، بەبى ئەم پەراویزە بەرتەسكەیش بەهەر كەسیك بلیٲ لەكوردستاندا هەولەكانى دیموكراتیزە كردن و پیکهینانى كۆمەلگایەكى مەدەنى لەنارادایە ، دورنیه بەدریژیى یەك هەفتە پى بگەنیت . بەلام وادیارە گەشتوینەتە دۆخێك كە ئەم پەراویزە بچوكەیش بۆخەلكى كوردستان بەزۆر ئەزانریت ، یاخود بەرژەوهندى دەسلتداران و مافی هاوولاتیان لەزانین و ئاگادار بوون كەوتونەتە ناكۆکیەكەوه دورنیه ئەنجامكەى بەخنكاندنى دەنگە ئازادەكانى ناو ڕۆژنامەگەرى كوردی كۆتایى بیٲ . گەر هەول و تەقلایەك لەلایەن دەسلتدارانى كوردستانەوه بۆدەمكوت كردنى كەناله ئازادەكانى میدیای كوردی دەستى پێكردووە ، یان لەداهاتودا چاوەرێ ئەكریٲ ، تەنها لەسۆنگەى ئەم ناكۆکیەوه ئەشیت لى تى بگەین . نەگبەتى ئەم ئەزمونە سەفەتەیش لەوهدایە ئەوێ دەسلتدار نەبوست تۆ نابیت بیزانیت ، یاخود میدیاكارى ئازادى (سەرەرۆ) ی بى هیچ پشت وپەنایەكى یاسایى و دەستورى نابیت بىكاتە هەوال و لەلایەكەى خۆیدا بلاوى كاتەوه . كیشەكە ئەوهدى پێویستمان بە میدیای ئازادە بۆئەوێ هەست بگەین لەكەشێكى دیموكراسیدانەژین ، بەلكو هەر لەسەرەتاوه قسەو باسیكى لەم جۆرە فشۆلى و دەستكورتى ئەو ئەزمونە (بەناو دیموكراسیەمان) نیشان ئەدات كە هەمیشە تارماى و هەرپەشەكانى وەك مۆتەكەیهك بووه بۆ دەنگە ئازادەكانى میدیای كوردی . ئیمە سالانى ڕابردوویش هەولێ جۆربەجۆرى دەم كوتکردنمان بینووه ، بەلام لەوه ئەچیت ئەم جارەیان ڕێكخراو تر و بەرنامەرێژكراو تر هەلمەتیك بەرپۆه بیٲ .

ئەزمونی وڵاتانى تری دراوسى نیشانى داوین كە ترسى هەر دەسلتدارێك لەگەلەكەى خۆى سەرەتا لەو ترسەوه دەست پى ئەكات بەرامبەر كەناله ئازادەكانى میدیا هەیهتى ، بەتایبەتى ئەو كەنالهى ئەیانەویٲ دەنگى زۆرىنەى هاوولاتیە بیدەنگەكان بیٲ . كەشى ڕۆژنامەگەرى كوردی لەگەل ئەم پەراویزەشدا گرتى خۆى هەر هەبووه ، میدیاكارى كورد پىش ئەوێ كە لەبەجەكە بكریٲ دەستى گەلێك ناستەنگى تری لەبەردەمدایە ، ناستەنگى ئەو یاسا كۆنانەى جى پەنجەكانى بەعسى پێوه دیارەو تانیستایش بەكار ئەهینریت بۆجەلەو كردنیان ، ناستەنگى شاراوہی ئەو زانیارى و داتانەى پێویستە میدیاكار دەستى پى بگات و كەچى ناگات ، ناستەنگى نەبونى یاسایەك بە دەسلتدار و بەرپررس بلیٲ ئەمە مافی ڕۆژنامە نوسەو ناکریت كەى میزاجت نەبوو دەرگاكانى لى دابخەیت ... هتد ، بەلام لەوه ئەچیت ئەو بەرپرسانەى كە دەنگە فریلانس و بویرەكانى میدیای كوردی ترساندونی پێیان وابیت دیموكراسیەتەكەیان نەپێویستى بەشەفافیەت هەیه و نە بەرپۆژنامەگەرى ئازادیش !!

لەم نیوهدا ئیشكالیەتەكانى میدیای ئیلكترونى كوردی زیاد لەپێویست زەق كراوتەوه ، راستە سنوردارى بەكارهینانى ئینتەرنیٲ لەكوردستاندا هیشتا رێگرە لەوێ كە ئەم بەشەى میدیای كوردی بەناسانى برواتە هەموو مائیکهوه ، بەلام بیگومان ترسە گەرەكە لێرەوه دروست بووه ، ئەم فەزا ئەلكترۆنیه بەرپادەى جەلەو شكینى و سنور نەناسیەكەى ترسیشى دروست كردووہ ... لەهەموى زیاتر ترسى ئەوێ كە هەركات ویستیان ناتوانن دایخەن ، ناتوانن ڕاپیکشەنە دادگاو ناچارى كەن بۆئەوێ سەرچاوەى زانیاریەكانى ئاشكرابكات . ئەزانین هەموو گەندەلیەكانى ناو ڕۆژنامەگەرى كوردی هاتۆتە ئەم بوارە ئیلكترونیەوه ، ئەو كەلچەرە ناشیرنەى جینیوبازى كە لە شەرى ناوخۆدا

داهینرا لیرووه جاریکی تر زیندوو کراوتهوه ، بهلام دنگه پۆزهتیفه نازادهکانیان هیئنده بیستراون که بتوانن بهسەر ئەم گەن و گۆتالەیی پابردووی پۆژنامەگەریی کوردیدا زالبن .

ئەم ترسەیی ئەمپۆ بەرامبەر دنگه نازادەکانی میدیای کوردی دروست بووه چەند راستیەکی تالمان نیشان ئەدات :

هەر لەسەرەتاهو ئەو خەیاڵە نەخۆشەیی سیاسیەکانمان نیشان ئەدات که ئەیانەوئیت خەلکی کوردستان بێ بەشکەن لەزانینی لانی کەمی زانیاری بەرامبەر ئەو روداو و پېشھاتانەیی راستەخۆ پەيوەندی داره بەژیانانەوه ، بېبەشکردنی هاووڵاتیان لەزانینی باگراوەندی روداو و کیشەکانی ناو گۆرەپانی کوردستان جگە لەوهی سەرەتای دروستبونی زۆر کیشەیی تریشە ، بەلام بۆخۆی مردنیکی کارساتاوی ئەو پەراویزە نازادیه تانیستا میدیایکارەکانی کورد بەترس و وریاییەکی زۆرموه هەلسوکەوتیان تیا کردوو .

ئەگەر خەلکانیک هەر لەبەر ئەوه نازادی پادەر برینیان قبولە که وینەییەکی کاریکاتۆری دیموکراسیەتەکەیی هەریمی کوردستانی پێ نیشانی دەرەوه بدن ، ئەوا بۆهەموو ئەو دنگه میدیایی و پۆشنییری و سیاسیە نازادانەیی خەونی دروستکردنی کەشیکە لەبارتر و نازادتریان هەیه بۆئەم وڵاتە ، ئەم کیشەیی زۆر لەوه چارەنوساسازترە تەنھا هەر گرفتی بەرتەسککردنەوهی نازادی پادەربرین بێت . که میدیای نازادی کوردی سەرکوتکرا و بەسەرمانا تیبەپری ، ئیتەر رینگە خۆش ئەبیت بۆسەرکوتکردنی هەموو نازادیه کانی تریش .